

13 rokov Astronomickej olympiády na Slovensku a vo svete

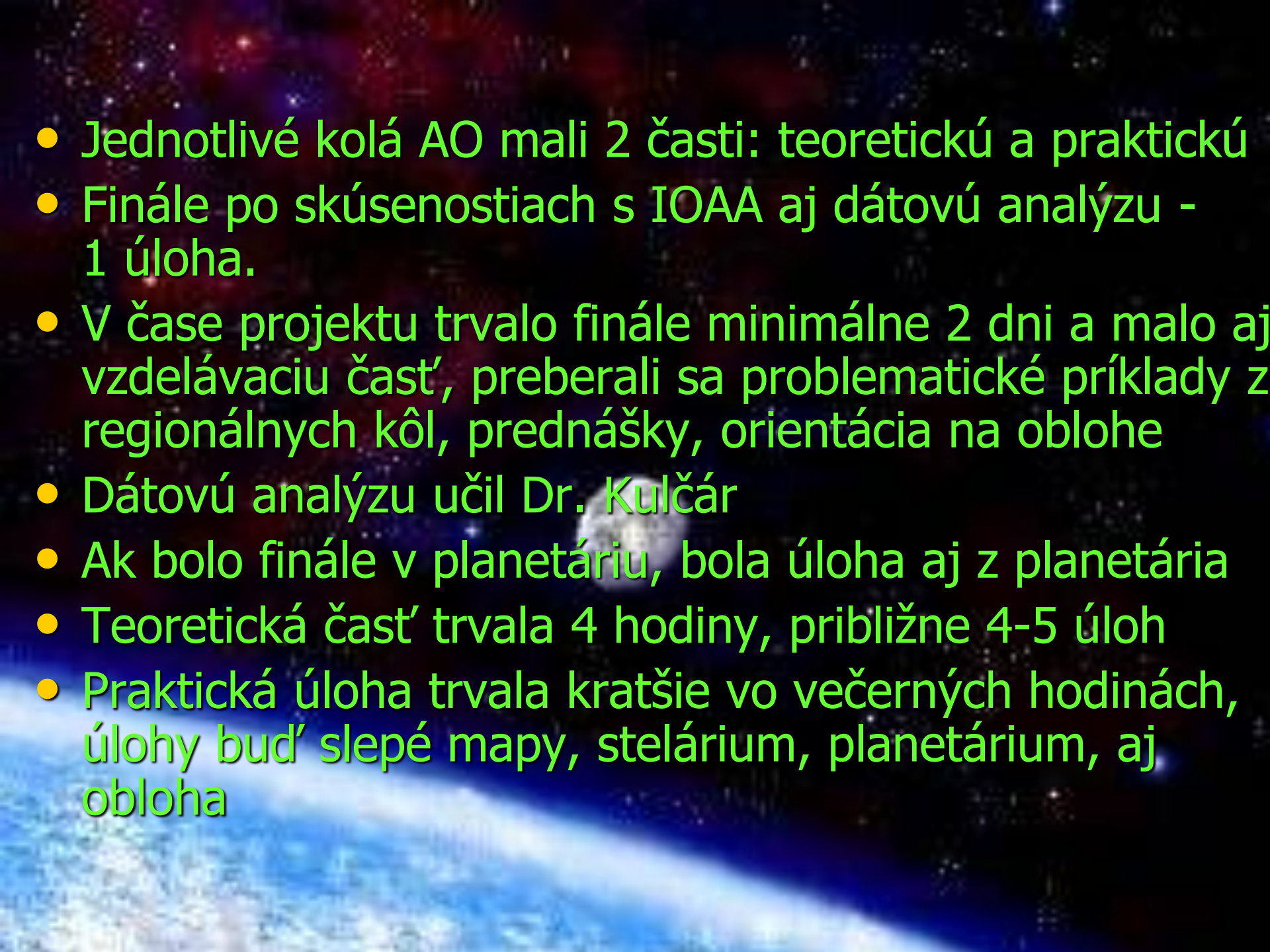
**Dr. Ladislav HRIC, CSc.,
SÚH Hurbanovo
Dr. Mária Hricová Bartolomejová,
SAS pri SAV**

Astronomická olympiáda

na Slovensku

Slovenská astronomická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied (SAS pri SAV) so sídlom v Tatranskej Lomnici získala v roku 2006 od Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV) prostriedky na financovanie projektu „Astronomická olympiáda - AO“.

- AO bola pôvodne určená pre žiakov základných aj stredných škôl Slovenska, ktorí riešili úlohy z astronómie a astrofyziky
- Vzorom bola fyzikálna olympiáda
- 1. kolo bolo korešpondenčné a úspešných riešiteľov sme pozvali do regionálneho kola
- Regionálne kolá boli 3: západosl., stredosl., východsl.
- Víťazi regionálnych kôl vybraní do finále
- Víťazi ZŠ dostali ďalekohľad
- 5 najlepších finalistov SŠ sa zúčastnili IOAA
- Hodnotenie a výber do jednotlivých kôl a výber finalistov robil výkonný výbor.
- Výkonný výbor: RNDr. Zverko Dr.Sc, RNDr. Hric CSc, Mgr. Vidovenec, RNDr. Znášik, RNDr. Jančušková, RNDr. Očenáš

-
- Jednotlivé kolá AO mali 2 časti: teoretickú a praktickú
 - Finále po skúsenostiach s IOAA aj dátovú analýzu - 1 úloha.
 - V čase projektu trvalo finále minimálne 2 dni a malo aj vzdelávaciu časť, preberali sa problematické príklady z regionálnych kôl, prednášky, orientácia na oblohe
 - Dátovú analýzu učil Dr. Kulčár
 - Ak bolo finále v planetáriu, bola úloha aj z planetária
 - Teoretická časť trvala 4 hodiny, približne 4-5 úloh
 - Praktická úloha trvala kratšie vo večerných hodinách, úlohy buď slepé mapy, stelárium, planetárium, aj obloha

Riešenie teoretických príkladov-4 hodiny

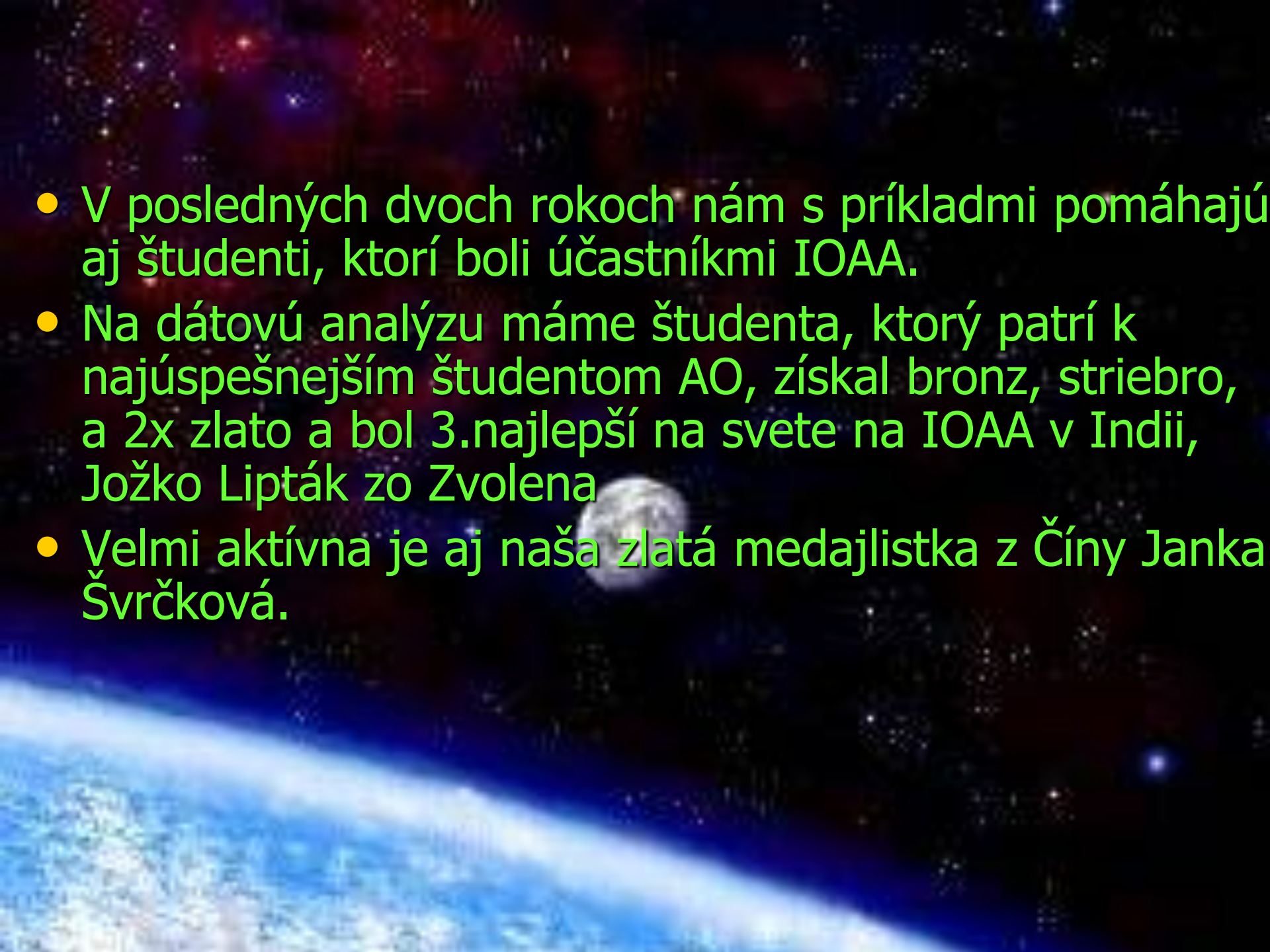
Finále bývalo aj vo Vysokých Tatrách

- Skončil projekt aj financie. Pre záchranu AO redukcia aktivít: zrušenie regionálnych kôl, kategórie ZŠ
- Pomoc zo SÚH od Mgr. Vidovenca (v súčasnosti generálny riaditeľ SÚH) finále popri súťaži „Čo vieš o hviezdach“
- V súčasnosti za plnej materiálnej aj personálnej podpory SÚH v Hurbanove je určená len pre žiakov stredných škôl, nakoľko aj IOAA je tak nastavená.
- Organizujeme 1. kolo korešpondenčné a úspešných riešiteľov pozývame na celoslovenské finále
- Môžu sa zúčastniť aj talentovaní žiaci ZŠ
- 5 najlepších finalistov sa zúčastňuje IOAA
- Výkonný výbor (VVAO)=astronómovia profesionáli, pracovníci ľudových hvezdární

V ostatných rokoch organizujeme finálové kolá a prípravu na IOAA vo HaP Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom s aktívnou pomocou jej pracovníkov

-
- The background of the slide is a composite image of space. At the bottom, a bright blue and white arc represents the horizon of Earth as seen from space. The rest of the background is a deep black space filled with numerous stars of varying brightness and colors, including some reddish and bluish hues. A small, pale, cratered sphere, likely the Moon, is visible in the center-right area of the slide.
- V posledných dvoch rokoch nám s príkladmi pomáhajú aj študenti, ktorí boli účastníkmi IOAA.
 - Na dátovú analýzu máme študenta, ktorý patrí k najúspešnejším študentom AO, získal bronz, striebro, a 2x zlato a bol 3.najlepší na svete na IOAA v Indii, Jožko Lipták zo Zvolena
 - Velmi aktívna je aj naša zlatá medajlistka z Číny Janka Švrčková.

Od roku 2018 sa do prípravy úloh finálového kola v Žiari nad Hronom zapájajú aj bývalí olympionici AO

V r. 2007 výzva- 5 krajín: Thajsko, Indonézia, Irán, Čína a Poľsko „International Olympiad of Astronomy and Astrophysics“ (IOAA).

1. ročník IOAA sa konal v Thajsku, na počesť ich kráľa. Jeho výsost', Ráma IX. oslavoval práve v decembri 2007 svoje 80. narodeniny.

Celkovo sa olympiády v r. 2007 zúčastnilo 86 súťažiacich z 21 štátov Európy, Ázie a Ameriky, ale v r. 2015 už viac ako 200 študentov zo 41 krajín sveta a tohto roku je na 13. ročník IOAA v Maďarsku prihlásených 47 krajín zo 4 kontinentov, okrem Austrálie.

IOAA 3 časti

- **Praktická časť** – orientácia na oblohe, manipulácia s jednoduchými prístrojmi, ďalekohľadmi, zakresľovanie objektov na oblohe, CCD fotometria
- **Dátová analýza** – vyhodnocovanie údajov z pozorovaní, chýb merania, využívanie štatistických metód v astronómii
- **Teoretická časť** : 10 - 15 ľahších úloh
2 - 3 ťažké úlohy

2007 – Thajsko, SVK: 2 súťažiaci 1 zlatá (R. Barsa), 1 úspešný riešiteľ (M. Kubala)

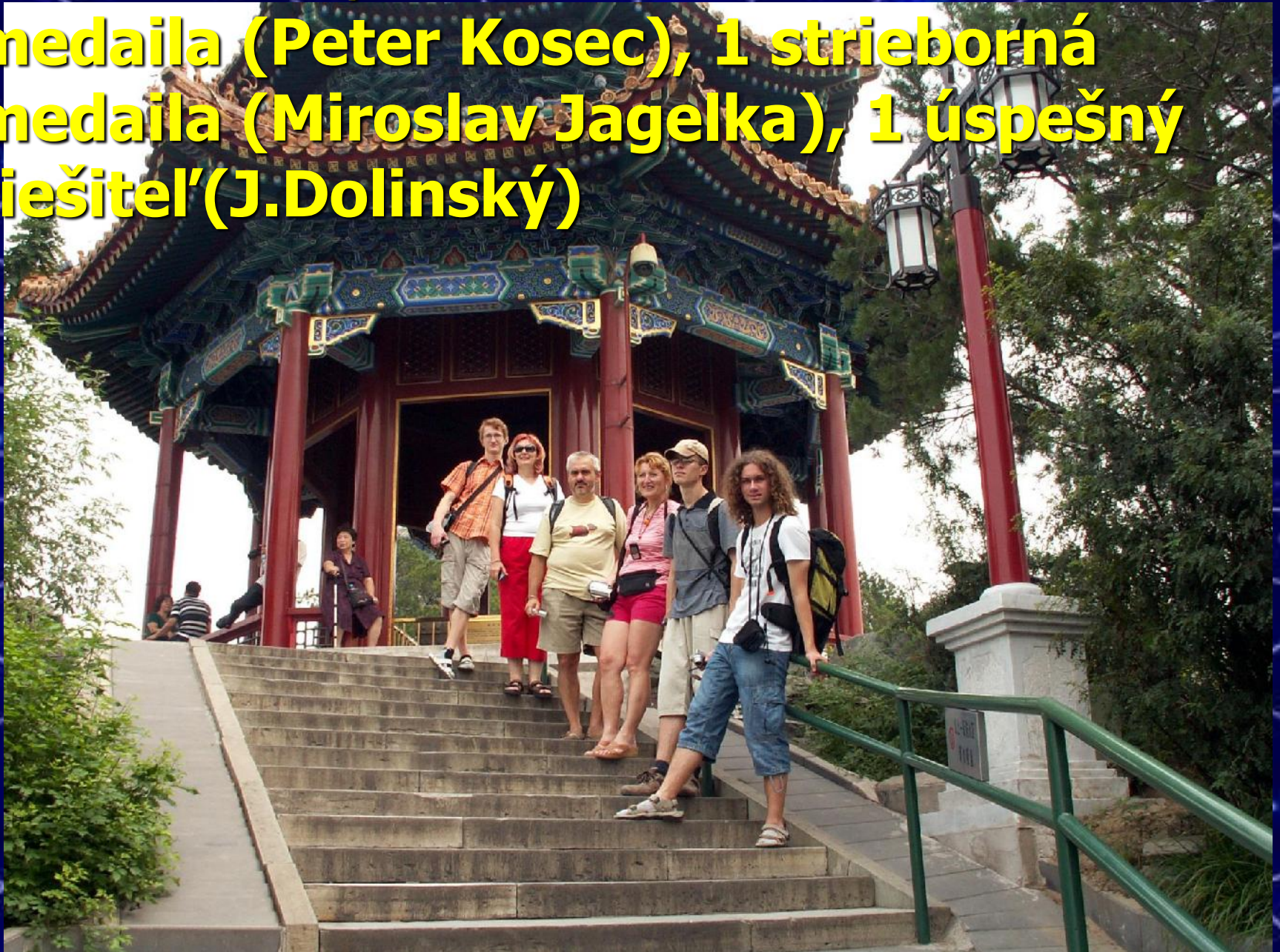
2008 – Indonézia, SVK: 2 súťažiaci
1 bronzová medaila (Peter Vanya),
1 úspešný riešiteľ (E.Hruška)

2009 – Irán, SVK: 4 súťažiaci 1 bronzová (Eugen Hruška), 3 úspešní riešitelia (M. Jagelka, F. Valach, P. Kosec)

**2010 – Čína, SVK: 3 súťažiaci –1 zlatá
medaila (Peter Kosec), 1 strieborná
medaila (Miroslav Jagelka), 1 úspešný
riešiteľ(J.Dolinský)**

Projekt APVV skončil, zrušenie regionálnych kôl
Sponzori: SAS pri SAV, SÚH Hurbanovo, školy a granty
**2011 – Poľsko, SVK: 5 súťažiacich – 1 zlatá
(Peter Kosec), 1 bronzová (Matúš Kulich)**

Sponzori: SAS pri SAV, 2% z daní, Stredoeurópska nadácia a SLOVNAFT a.s. Talenty novej Európy 2012 – Brazília, SVK: 5 súťažiacich – 2 zlaté (Peter Kosec, Matúš Kulich), 1 strieborná (Michal Račko), 2 úspešní riešitelia (M. Gašpárek, F. Ayazi)

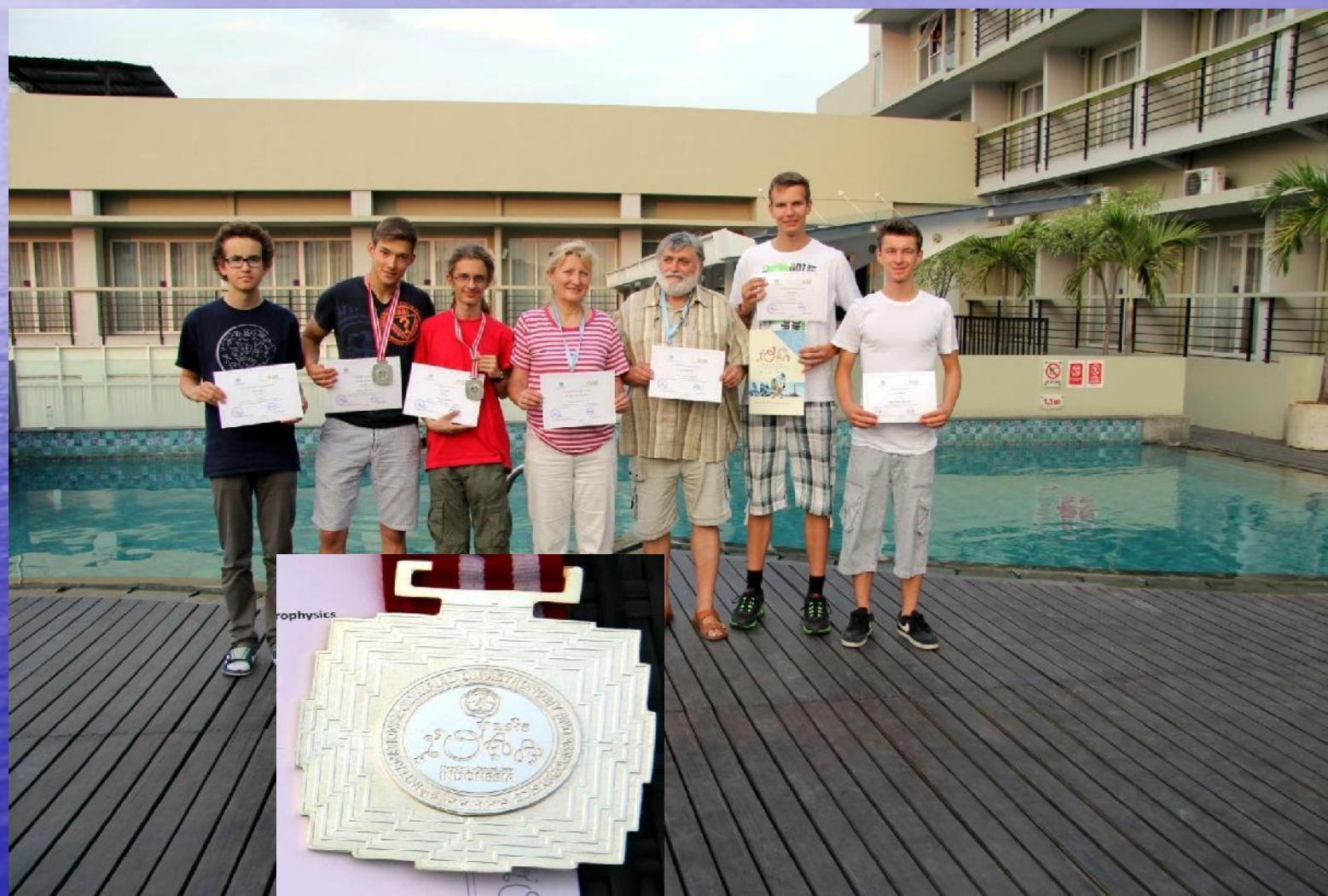
**2013 – Grécko, Sponzori: SAS pri SAV, školy,
vlastné zdroje SVK: 5 súťažiacich – 2 zlaté
(Michal Račko, Miroslav Gašpárek) a 1 bronzová
(Juraj Halabrin)**

Sponzori: SAS pri SAV a granty
2014 – Rumunsko, SVK: 5 súťažiacich – 3 bronzové
(Jozef Lipták, Miroslav Gašpárek, Juraj Halabrin), 1
úspešný riešiteľ (F.Ayazi)

**2015-Indonézia, Sponzori: SAS pri SAV 2% z daní,
granty, vlastné zdroje, školy
SVK: 5 študentov, 2 strieborné medaily (Jozef Lipták,
Miroslav Gašpárek), 1 úspešný riešiteľ (Juraj Halabrin)**

2016-India, Sponzori: SAS pri SAV, granty, vlastné zdroje, školy
SVK: 5 študentov, 1 zlatá – 3. najlepší (Jozef Lipták), 2 bronzové (Martin Okánik a Janka Švrčková), 1 úspešný riešiteľ (Juraj Halabrin)

2017-Thajsko, Sponzori: SAS pri SAV, granty, vlastné zdroje, školy

SVK: 5 študentov, 1 zlatá – (Jozef Lipták), 1 strieborná (Martin Okánik), 1 bronzová (Janka Švrčková) a úspešný riešiteľ (Andrej Kancko)

2018-Čína, Sponzori: SAS pri SAV, granty, vlastné zdroje, školy a VUC

SVK: 5 študentov, 1 zlatá (Janka Švrčková), 1 bronzová (Dejan Prokop), a 2 úspešní riešitelia (Radovan Lascsák a Samuel Amrich)

IOAA 2019 Maďarsko, Balaton (Keszthely, Hévíz, 2.-10.8.)

- Počet Krajín = 47
- Počet súťažiacich = 261
- Zlaté medaile = 17, strieborné = 52
bronzové = 59, HM = 44

**2019-Mad'arsko – Balaton (Keszthely, Hévíz),
Sponzori: SAS pri SAV, vlastné zdroje, školy, VUC
SVK: 5 študentov, 3 bronzové: Samuel Amrich,
Radovan Lascsák, Robert Jurenka
úspešní riešitelia: Ronald Doboš, Samuel Buranský**

Výsledky za 13 rokov

Počet zlatých medailí	10
Počet strieborných medailí	5
Počet bronzových medailí	14
Počet úspešných riešiteľov	16
Celkový počet študentov	56

AO motivuje študentov k profesionálnej kariére:

Robo Barsa – STU Košice, ukončil

Peter Vanya – University College London

Fridrich Valach – UK Bratislava, ukončil

Miroslav Kubala – MU Brno

Miroslav Jagelka – MU Brno

Jakub Dolinský – UK Bratislava

Peter Kosec – University of Cambridge

Matúš Kulich – UK Praha

Michal Račko – University College London

Miroslav Gašpárek – University College London

Martin Murin – Manchester University

AO motivuje študentov k profesionálnej kariére:

Jakub Jambrich - UK Praha

Filip Ayazi - University of Cambridge

Juraj Halabrin – University of Cambridge

Jozef Lipták – UK Praha

Andrej Kancko - UK Praha

Martin Okánik – University of Cambridge

Dejan Prokop – UK Praha

Janka Švrčková – UK Praha

Sára Belejová – UK Praha

Samuel Amrich – UK Praha

?

2020 – Columbia (Bogota)

Informujte o nás
Ďakujeme
aj za
pozornosť